

ZWYCZAJE I TRADYCJE WIELKANOCNE

Wielkanoc to najważniejsze i najstarsze święto chrześcijańskie. Obchodzi się je na pamiątkę Zmartwychwstania Chrystusa, stąd nacechowane jest radością i obchodzone bardzo uroczyście. Obfituje w tradycje i zwyczaje ludowe, z których część jest do dzisiaj kultywowana, a część coraz bardziej zanika. Jego data jest ruchoma, gdyż obchodzi się je w niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca.

To wyjątkowy czas, w którym symboliczne obrzędy religijne, tradycja ludowa i świat przyrody splatają się w jedno. Chrześcijanie świętują zwycięstwo Jezusa nad śmiercią, przyroda budzi się do życia po zimie, zaś tradycje ludowe zarówno upamiętniają wydarzenia sprzed ponad 2000 lat, jak i podkreślają naturalne przemiany w przyrodzie - wiosna rozpoczyna nowy cykl życia, obsiewania, zbierania plonów i cieszenia się nimi.

W tym dniu w gronie rodzinnym dzielimy się jajkiem, składamy sobie życzenia i spożywamy uroczyste śniadanie. Wielkanoc kończy okres Wielkiego Postu. Jest czasem radości i rodzinnego ciepła. Święta Wielkanocne mają bogatą tradycję. Są niezwykle barwne, towarzyszy im wiele obrzędów i tradycji.

Oto lista tradycji wielkanocnych, które Polacy kultywują niezmiennie od lat:

Wiosenne porządki- trudno wyobrazić sobie przygotowania do Świąt Wielkanocnych bez wielkich porządków w domu. Oprócz przygotowania duchowego, Polacy starają się uprzątnąć domostwa, tak by w czystości oczekiwać Wielkanocy. Tradycji tej przyświeca pewna symbolika - wierzymy, że w ten sposób pozbywamy się z domu zła i nieszczęść, jakie przez zimę zgromadziły się wokół nas.

Niedziela Palmowa- Na tydzień przed Wielkanocą udajemy się na uroczyste nabożeństwo zwane Palmową Niedzielą. Tradycja wielkanocna nakazuje, by tego dnia na msze udać się z palmą, najlepiej wykonaną z wierzby. Poświęcona w kościele palma ma za zadanie chronić domowników przed nieszczęściem.

Środa Popielcowa - tego dnia podczas Mszy św. kapłan posypuje głowę wiernych popiołem. Ta stara tradycja wielkanocna symbolizuje pokutę uczestników nabożeństwa.

Wielkanocny koszyczek - w Wielką Sobotę przychodzi czas na poświęcenie wielkanocnych potraw. W koszyczku nie może zabraknąć baranka - symbolu zmartwychwstania, jajka - symbolu narodzin i mięsa - oznaki kończącego się postu a także soli i pieprzu symbolizujących ochronę przed zepsuciem. Świąconkę zjada się następnego dnia, po porannej mszy zwanej rezurekcją.

Śniadanie wielkanocne - w Wielką Niedzielę wszyscy domownicy gromadzą się rano przy stole, by wspólnie zasiąść do uroczystego śniadania. Zgodnie z tradycją, podczas tego świątecznego posiłku należy skosztować wszystkich potraw. Obowiązkowo na stole musi pojawić się żurek z białą kiełbasą, wędliny, mazurek i babka wielkanocna. Zanim skosztujemy wszystkich smakołyków, należy podzielić się z bliskimi jajkiem i złożyć sobie świąteczne życzenia.

Malowanie pisanek to chyba najpopularniejsza tradycja wielkanocna. Jajo ,które króluje na wielkanocnym stole, jest symbolem życia i odrodzenia. Tradycja pisanek i dzielenia się święconym jajkiem sięga daleko w przeszłość. W zależności od techniki zdobienia, nazywa się je pisankami (bogate zdobienia na jednolitym tle), rysowanekami, skrobankami (jajka rzeźbione), nalepiankami, wyklejankami. Obecnie wszystkie zdobione jajka potocznie nazywa się pisankami.

Lany poniedziałek, śmigus-dyngus, święto lejka – to zabawa, którą znają i dorośli i dzieci. Oblewać można wszystkich i wszędzie. Zmoczone tego dnia panny mają większe szanse na szybkie wyjście za mąż. Jeżeli oblana w tym dniu panna się obrazi- to nieprędko znajdzie męża. Chłopiec, wręczając tego dnia pannie pisankę, dawał jej do zrozumienia, że panienska mu się podoba.

Szukanie zajączka - wielką radość zarówno dorosłym jak dzieciom sprawia szukanie w niedzielny świąteczny poranek niespodzianek pozostawionych od wielkanocnego zajączka.

